

UHKIEN VARJOSTAMA LOMAKEIDAS SYRJÄISESSÄ POUKAMASSA

EEVI KUOKKANEN KAPENEVA TIE KAI LINAVA TIE

TAMMI

EEVI KUOKKANEN

KAPENEVA TIE
KAI LINEVA TIE

TAMMI

HELSINKI

1. PAINOS

© EEVI KUOKKANEN JA TAMMI 2026

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI

ISBN 978-952-04-7806-3

PAINETTU EU:SSA

TUOTETURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT TIEDUSTELUT:

TUOTEVASTUU@TAMMI.FI

HUHTIKUU

Diakoni Hannamari Koistinen laski minuitteja työajan loppumiseen tietämättä, että ne jäisivät hänen elämänsä viimeisiksi.

Vastaanotolla oli käynyt poikkeuksellisen paljon asiakkaita, suurin osa heti ovien avauduttua. Oli kiirastorstai ja ihmisillä hätä siitä, miten pyhien yli pärjättäisiin. Maksusitoumuksia ei riittänyt kaikille tarvitseville, vaikka loppupäivästä olisi tullut kuinka hädänalainen ihminen hyvänsä.

Hannamari katsoi listaa päivän kävijöistä ja muisti jokaisen reaktiot. Pettymystä ei juuri näytetty, jäljellä oli vain lannistuminen. Tarveharkinnan velvoite jätti hänet joka kerta pohtimaan, oliko apu varmasti mennyt oikeille ihmisille. Tänään viimeiset rahat olivat menneet lapsiperheen sähkölaskuun jo ennen puoltapäivää. Se ainakin oli perusteltua, hän vakuutti itselleen.

Listan nimistä suurin osa oli tuttuja jo entuudestaan. Niin kuin Roope Dahl -parka. Hannamari olisi halunnut auttaa häntäkin, vaikka etuudet olisivat todennäköisesti menneet miehen kurkusta alas saman tien. Roope oli nuoresta iästään huolimatta vajonnut pysyvään alkoholikierteeseen. Niin saattoi käydä, kun jäi maailmassa yksin ja ainoa yhteisö löytyi päihdeporukasta.

Hannamari pyöräytti hartioitaan. Hän oli käyttänyt viimeiset tunnit täydentäen seurakunnan ekososiaalisen pilottihankkeen liiketoimintasuunnitelmaa. Seurakunnan perintömaille oli luotu matkailuyritys, jonka toiminta käynnistyisi kesän alussa. Se tarjosi uudenlaista, vastuullista majoituspalvelua maksukykyisille asiakkaille *glamour camping* -hengessä.

Happy Life Glamping oli Hannamarin uran lempilapsi, toivon pilkahdus synkkenevässä tulevaisuudessa. Hänen oli pitänyt puskea kovaa vakuuttaakseen kirkkovaltuuston varovaiset jäsenet

siitä, että seurakunnan kannattaisi kokeilla jotain niin erikoista. Vähitellen matkailualueen idea oli hahmottunut muillekin, hän oli saanut liittolaisia ja hanke oli edennyt. EU-rahoituksen varmistuttua kaikki oli vaikuttanut kitkattomalta. Vasta viime aikoina oli syntynyt eripuraa, pääosin rekrytointiin liittyen.

Aamuinen riita oli vaivannut mieltä koko päivän. Happy Life-toimintaa varten perustetun säätiön toiminnanjohtaja oli taas alkanut pauhata henkilövalinnoista. Hannamari seisoi päätöstensä takana. Rahoittajatahojen kriteerit henkilöstön suhteen täytyisivät: luonnon ennallistamistöihin oli löytynyt pätevä biologi ja asiakaspalveluun ja huoltotöihin kaksi kokenutta henkilöä. Kaikki työttömiä, kuten kriteereihin oli kirjattu. Neljä nuorta osajaa saisi tänä kesänä uuden mahdollisuuden. Toiminnanjohtaja oli valinnut ainoastaan palvelupäällikön. Vastuulliseen rooliin oli seuloutunut Pinja Nyholm, joka oli rantakaupungin perinteikkään pesulan omistajan tytär.

Vaikka koko hanke oli Hannamarin ideoima ja toteuttama, juriidisista syistä perustetun säätiön vetäjä yritti jatkuvasti jyrätä läpi omaa agendaansa. Alkuun kovin yhteistyöhaluinen bisnesmies oli paljastanut kevään edetessä todellisen luonteensa, mutta Hannamari ei ollut suostunut kompromisseihin. Tänä hän oli menettänyt malttinsa, kun mies oli taas valittanut hänen rekrytointipäätöksistään.

Eivät he olleet suorastaan huutaneet, mutta kipakka sananvaihto oli varmasti kuulunut pitkälle työhuoneen avoimesta ovesta. Hävetti. Onneksi vastaanottoaika ei silloin vielä ollut alkanut.

Nyt vanhan kirkkoherranviraston sokkeloiset tilat olivat hiljentyneet, viimeisenä lähtenyt kanslistikin oli äsken toivotellut oven-suusta hyvät pyhät. Läppärin kello hiipi minuutti minuutilta kohti neljää. Enää hetki, niin Hannamari sulkisi ovet ja lähtisi kotiin. Pääsiäisenä hän viettäisi merkityksellistä aikaa perheen parissa ja nukkuisi univelat vihdoin pois.

Hän tiesi kyllä, että todellisuus tuskin vastaisi kuvitelmia. Hän kulkisi taatusti ympäri taloa, siirtelisi tavaroita paikoilleen, nyp-pisi pinnoilta roskia, tekisi ruokaa ja siivoaisi keittiötä, lajittelisi

kertynyttä pyykkiä koneeseen, kuivumaan ja kaappeihin. Yrittäisi innostaa lapsia yhteiseen tekemiseen, vaikka lautapelit tai metsäretket eivät enää kiinnostaneet kumpaakaan.

Onni on arjessa, sanottiin. Piti olla kiitollinen. Häntä oli siunattu kodilla ja perheellä. Elämä oli kaikin puolin turvallista.

Ulko-oveen kytketty kello soi sen merkiksi, että joku oli tullut viime minuuteilla sisään. Aiemmat sukupolvet olivat nousseet kirkkoherranvirastoon julkisivun juhlevia graniittiportaita, kuin korkeamman voiman ääreen. Sittemmin pihan puolelle oli rakennettu uusi, esteetön sisäänkäynti, josta heikommatkin pystyivät kulkemaan. Ja heikkoja Hannamarin asiakkaat olivat, kuka milläkin tavalla – vanhuuttaan, sairauttaan tai ihan vain siksi, että elämä oli murjonut.

Hannamari oli jättänyt työhuoneen oven raolleen.

– Tule sisään vaan, täällä ollaan! hän viritti äänensä kutsuvaksi.

Tulija jäi ovelle seisomaan. Hannamari katseli itsetietoista asentoa yllättyneenä.

– Ai sinä! Käy peremmälle. Miten voin olla avuksi?

Anna aikaa ihmiselle. Lause oli Hannamarin motto, mutta yhtäkkiä se tuntui taakalta. Hän oli kuvitellut päivän olevan jo ohi.

Tulija seistä tapitti paikoillaan. Hannamari koetti olla vilkaimmatta kelloa. Jotain tuollakin selvästi oli mielessään, kun kerran hankkiutui paikalle ennen ovien sulkeutumista.

Niskaa särki, taukojumppa oli tänäänkin unohtunut. Vihlasi ikävästi, kun hän käänsi päätään. Asennosta tuli väkisinkin keino-tekoinen.

Hän rykäisi ja etsi virkaäänen:

– Tosiaan, sinulla oli varmaan jotain asiaa? En halua kiirehtiä, mutta olin juuri lopettamassa...

Vieras otti muutaman askelen eteenpäin. Silmät porautuivat Hannamariin, tuntui kuin häneltä olisi odotettu vastausta. Lopulta kysymys tuli.

– Ajattelin vain kysyä, miten paljon sinä muistat.

Hannamarin yllättyneet naurahdus jäi kurkkuun, kun hän näki toisen kivettyneen ilmeen. Aivot alkoivat pyörittää muistikuvia kuin kortistoa.

– Nyt en... en valitettavasti tiedä, mitä tarkoitat.

Vieras hivuttautui lähemmäs. Hannamarin teki mieli nousta seisomaan, alkoi hermostuttaa. Hän rullasi työtuoliaan loitommas ja kohotti kulmakarvojaan pitääkseen ilmeensä kurissa.

Vieras pysähtyi ja näytti katsovan yhtä aikaa Hannamaria ja tämän ohitse. Vino hymy nousi huulille. Sitten hän levitti kätensä ja sanoi pahoitellen:

– Tulin vain toivottamaan hyvää pääsiäistä, kun satuin olemaan lähistöllä. En halua pidätellä sinua tämän enempää, jos työpäiväsi on lopussa. Palaan varsinaiseen asiaan paremmalla ajalla.

Hannamari nousi saattamaan vierasta ulko-ovelle. Hän ehti ottaa vain askelen, kun tämä oli jo tukkinut kulkureitin ja sanoi vaimeasti:

– Oli kiva nähdä.

Hannamarin kohtelias vastaus jäi puolitiehen.

Vieras oli tullut liki, aivan kiinni.

Äkkiä Hannamari aisti nopean liikkeen ja tunsi käsien hajun ennen kuin ymmärsi jonkin kiertyvän kaulansa ympärille. Hämmästys muuttui nopeasti paniikiksi. Hän yritti rimpuilla irti, mutta liike pysähtyi kuin leikaten. Suusta pääsi kirahdus. Hän kohotti kätensä kurkulleen repiäkseen pois sitä, mikä sen ympärillä tiukentui.

Ääntä ei tullut, vaikka hän yritti huutaa. Ilmaa ei tullut, vaikka hän yritti hengittää.

Sitten tuli pimeää.

Sorsapari laskeutui siivet räpyttäen. Se ui Ankkalammen toiselle reunalle, josta jäät olivat kokonaan sulaneet. Roope ”Romu” Dahl istui penkillä ja tärisi kylmästä. Hän ei muistanut, miten oli tullut siihen. Kun sorsien aikaansaama loiva laine keinutti laituria, hän katsoi kaidetta ja sen valkealle maalipinnalle kertynyttä kosteutta kuin ensimmäistä kertaa.

Penkki oli hänen vakipaikkansa, jonne hän pakeni muun porukan liian kovaäänistä puhetta, liian pitkiä juttuja. Toisinaan he kerääntyivät jonkun onnekkaan kämpälle, joka vielä oli pystynyt asuntonsa säilyttämään, mutta sielläkin olo kävi helposti ahtaaksi. Laiturilla hän rauhoittui. Täällä hän oli päättänyt sadannen, tuhannennen kerran lopettaa juomisen.

Kamaan hän ei enää koskisi. Viina toi turvaa, sen vaikutus oli tuttu. Viime kesänä, äidin kuoleman vuosipäivänä, Romu oli sortunut polttamaan peukkaa. Tulisi muka hyvä olo, parempi kuin mistään muusta. Hän ei halunnut enää koskaan nähdä niitä näkyjä silmissään. Paitsi että hän näki – niistä oli tullut muistoja, jotka olivat aidompia kuin todelliset sumuiset mielikuvat samanlaisina toistuvista päivistä. Eikä ainetta ollut kukaan enää tarjonnutkaan. Diileri oli kadonnut rantakaupungista yhtä aikaa turistien kanssa.

Oliko tänään vielä se sama päivä, jona hänet oli hätistelty erään kerrostalon kellarista, jossa hän tapasi nukkua? Ulos jouduttuaan hän oli lähtenyt hakemaan avustusta seurakunnasta, suunnitellut ostavansa maksarilla ruokaa, keräävänsä voimia. Ensin hän oli kuitenkin poikennut vanhan, tyhjentyneen ostoskeskuksen aukiolle, jossa kaverit olivat jo istuneet. Ne olivat tarjonneet omistaan huikkaa luotolla, kun Romu oli luvannut tuoda maksarin vaihdossa.

Kun hän lopulta oli päässyt diakonin vastaanotolle, Hannamari oli katsonut häntä lempein silmin, valitellut ettei voinut auttaa. Puhunut nälkäisistä lapsista ja vanhuksista, joilla ei ollut rahaa lääkkeisiin. Ehdottanut hihhuliseurakunnan ylläpitämää yömajaa, muistuttanut AA-kerhosta. Kehottanut tulemaan uudestaan.

Kaunis Hannamari, aina niin kiltti. Ei ollut hänen vikansa, että rahaa ei riittänyt kaikille.

Kevätaurinko oli jo hiipunut, puuskainen tuuli humisi puiden latvoissa.

Romu ei jaksanut enää pitää itseään kasassa. Hän lyyhistyi alas penkiltä, käpertyi laiturin kylmää pintaa vasten ja nyyhkytti. Olisipa äiti elossa vielä. Olisipa joku, jonka luokse voisi vaikka kontata ja silti otettaisiin vastaan, pantaisiin sänkyyn. Joku peittelisi ja sanoisi: kaikki järjestyy, Roope rakas, kaikki järjestyy. *Äiti*. Nyyhkäisy pääsi hänen suustaan ilman että hän tajusi sen lähdettä.

– Hei äijä.

Ääni tuli jostain kaukaa, vaikka puhujan täytyi olla lähellä. Syk-kyrästään Romu tajusi, että joku seisoi hänen vieressään. Mustat lahkeet, raskaan näköiset kengät. Niillä tulisi pahaa jälkeä, jos muukalainen alkaisi potkia. Romu pakottautui ylös, hilasi itsensä istumaan penkille. Pää painoi kuin rautakuula, kun hän kohotti katseensa. Äänessä oli jotain tuttua.

Tulijan kasvojen sijasta Romu näki omat piirteensä vääristyneenä. Meni hetki ennen kuin hän tajusi tuijottavansa kuperaan peiliin.

Hämmennys unohtui heti, kun hahmo heilautti kättään, jossa oli litran pullo Leijona-viinaa.

– Maistuuko?

Romu katsoi pulloa. Kaverit olivat kertoneet, että joskus juoppo-hulluus saattoi iskeä näin: näki viinaa joka paikassa. Yleensä Romu näki isoja toukkia, jotka kiemurtelivat hänen makuusijallaan. Tämä oli uutta. Hän nipisti silmänsä kiinni.

Kun hän viimein avasi ne, hahmo oli kadonnut. Viinapullo oli yhä vastakkaisella penkillä. Laiturille oli ilmestynyt tyhjän oloinen muovikassi. Romu katsoi ympärilleen. Tenniskentän viertä kulki joku nainen koiran kanssa, mutta peilinaamaa ei näkynyt missään.

Kassissa oli vain yksi esine. Vanha ja kulunut vyö, aitoa nahkaa kumminkin. Sille olisi käyttöä, ei tarvitsisi enää nostella housuja koko ajan.

Pullo oli yhä penkillä.

Velka on renki otettaessa, mutta isäntä maksettaessa. Äidin opit olivat painuneet muistiin.

– Vitun sananlaskut, olis jättänyt maksamatta eikä raatanu itteään kuoliaaks!

Romu kuuli sanat ja tajusi vasta sitten sanoneensa ne ääneen. Äiti oli murtunut omistamansa kioskin velkojen alle, sairastunut ja jättänyt hänet yksin.

Kavereiden kesken velka oli kuitenkin kunnia-asia. Aamun huiikat oli maksettava takaisin. Ja jos hänellä olisi tarjota vähän enemmänkin, jonkun kämpille saattaisi päästä yöksi lämpimään.

Hän pujotti vyön farkkujensa lenksuihin, pani pullon muovikassiin ja lähti kävelemään keskustaan. Veri alkoi kiertää. Hänellä oli päämäärä ja litra Leijonaa.

Tänään oli sittenkin onnenpäivä.

TOUKOKUU

Pinja kulki huoneesta toiseen. Pitkään asumattomana ollut talo oli yhä tunkkainen, mutta vahvimmin sisällä tuoksui tuore maali.

Tämä on päätalo, hän ajatteli. Paikka, josta tulee kesän ajaksi koti koko henkilökunnalle, neljälle toisilleen vieraalle ihmiselle. Seuraavat kolme kuukautta ovat minun tulikokeeni.

Niin oli Happy Life -säätöön toiminnanjohtaja painottanut ilmoittaessaan, että Pinja oli saanut hakemansa työpaikan.

– Tällaisen uuden matkailukohteen menestys on kiinni ihmisten johtamisesta. Säätöön edustajina olemme nyt arvioineet sinut kyvykkääksi ja palvelupäällikön tehtävään kaikin puolin sopivaksi. Vaikka teetkin osittain samoja töitä kuin alaisesi, olet silti heidän esihenkilönsä ja vastuussa heistä ja heidän toiminnastaan.

Pinja oli kiittänyt luottamuksesta. Vaikka paluu kotikaupungin ahtaisiin ympyröihin oli hakuvaiheessa mietityttänyt, Happy Lifen kaltaista mahdollisuutta ei voinut ohittaa. Sitä paitsi glamping-alue oli niin kaukana keskustasta, että se muodosti kuin oman, erillisen maailmansa.

Hän meni pihalle tarkastelemaan henkilökunnalle varattua taloa. Se ei ihan sopinut siihen idylliseen mielikuvaan, jota luksusretkeilyä tarjoavasta alueesta haluttiin luoda. Keltainen maali hilseili, betoniportaat olivat halkeilleet ja kaide oli ruostunutta putkea. Isompaan remonttiin ryhdyttäisiin tämän kesän jälkeen, jos Happy Lifen toimintaa päätettäisiin jatkaa.

Koko pilottihankkeen tulevaisuus olisi Pinjan ja hänen porukansa varassa. Ja arvaamattomien kesäsäiden. Toukokuu oli ollut tähän mennessä oikukas, tarjonnut muutaman hellepäivän ja hetkessä nousevaa pohjoistuulta. Ensi viikolla alkaisi kesäkuu.

Rantakaupungissa kasvaneena Pinja tiesi, että matkailusesonki käynnistyisi pikkuhiljaa, pyörisi täysillä juhannuksesta alkaen mutta hiipuisi jo elokuun alusta. Muutamassa viikossa olisi lunastettava brändilupaus: *Happy Life Glamping – ekososiaalista matkailua sinulle, joka arvostat vastuullisia elämyksiä.*

Äitinsä vinkistä Pinja oli hakenut Happy Lifen palvelupäälliköksi, olihan hotelli- ja ravintola-ala ollut hänen oma juttunsa opinnoista lähtien. Työpaikkailmoituksessa oli edellytetty pätevyyden lisäksi alle 30 vuoden ikää ja työttömyyttä. Muodollisesti Pinja oli täytännyt kriteerit, vaikka oli ehtinyt hakiessaan olla työttömänä vain muutaman viikon. Pesti palvelumuotoilijana isossa keskusliikkeessä oli ollut projektiluonteinen, eikä luvattua jatkoa ollut tullut. Pätäytyöhän tämäkin oli, mutta esihenkilötehtävä tutussa kaupungissa oli kuin räätälöity häntä varten.

Säätiön hallinnoima iso maa-alue jakautui kahteen osaan, Pikku Päärlahteen ja Isoon Päärlahteen. Seurakunta oli saanut suuren tontin ja rakennukset testamenttilahjoituksena vuosikymmeniä sitten. Jälkisaädöksen yhtenä ehtona oli, että alueen luontoarvoja piti kunnioittaa eikä siellä saanut harjoittaa puhtaasti voittoa tavoittelevaa yritystoimintaa. Paikka olikin pitkään toiminut jonkinlaisena kesäleirikeskuksena. Lapset ja nuoret olivat yöpyneet teltoissa, leirin vetäjät olivat majoittuneet pää-rakennukseen ja muonituksia varten oli rakennettu keittiötila vanhaan kanalaan. Pinja muisti hämärästi lapsuudestaan jonkin kesäisen viikon, karvaan Lipton-teen, jatkuvasti palelevat jalat ja kummitusjutut kosteassa teltassa.

Kun perheiden odotukset leirien tasosta olivat nousseet, telttamajoitus ei ollut enää kelvannut kenellekään. Pikku Päärlahden rakennukset olivat saaneet rapistua rauhassa, ja rakentamaton Iso Päärlahti oli madaltunut, kun soita oli aikoinaan ojitettu. Sen arvokkaan hiekkarannan oli vallannut kurtturuusu.

Sitten seurakunnassa oli innostuttu ekososiaalisesta toiminnasta. Yhteistyökumppaneiksi oli saatu joukko yrityksiä ja kaupunki, jonka strategiaan oli kirjattu ympäristömyötäisen matkailun edistäminen ja luontoarvojen vaaliminen. Pikku Päär-

lahteen pystytettiin puurakentamiseen erikoistuneen yrityksen mikromökkejä ja jurttamaisia telttoja, joiden valmistukseen oli käytetty kierrätystekstiilejä. Isoa Päärlahtea varten laadittiin ennallistamissuunnitelma. Sen tavoitteena oli hävittää vieraslajit ja palauttaa alue luonnontilaan.

Pinjalla olisi ensimmäistä kertaa ihmisiä johdettavanaan. Kolmen hengen tiimi ei ollut iso, mutta nuo toisilleen vieraat ihmiset oli saatava nopeasti pelaamaan yhteen.

Siivousta, aamiaistarjoilua ja pientä viljelyaluetta tulisi hoitamaan Talvikki-niminen nainen, heistä kaikista nuorin. Tyttö oli vaikuttanut videopuhelussa vähän epävarmalta mutta reipastunut kertoessaan palstaviljelyharrastuksestaan. Kunhan ei kuvittelisi liikoja puutarhasta, Pinja ajatteli. Pienen yrtti- ja koristekasvimaan merkitys oli lähinnä mielikuvallinen.

Ison Päärlahden ennallistamiseen oli palkattu biologi. Heidän etätapaamisessaan videoyhteys oli pätkinyt pahasti. Ensivaikutelman perusteella Tuomas oli tyypillinen ekoheppu villapaitoineen ja huonosti leikattuine hiuksineen.

Kun kaksi ensimmäistä tiimiläistä olivat osoittautuneet harvapuheisiksi, Pinja oli jännittänyt kolmatta. Se oli ollut turhaa: puhelun loppupuolella he olivat heittäneet Leon kanssa läppää kuin vanhat tutut. Täydellisesti asiakaspalveluun sopiva ihminen, Pinja oli todennut tyytyväisenä. Leo toimisi yleismiehenä ja autonkuljettajana. Ilmainen kutsukyytipalvelu perillä oli kannustin, jolla houkuteltiin vieraita saapumaan julkista liikennettä käyttäen. Happy Shuttle-minibussi kuljettaisi asiakkaita asemalta Päärlahteen ja sieltä kaupungille heidän toiveidensa mukaan. Kun Pinja oli työsuhte-etuja läpikäydessään huomauttanut henkilökunnan majoitustilojen vaatimattomuudesta, Leo oli kuitannut asian kädenheilautuksella.

– Mikä vaan kelpaa, kunhan on sänky, suihku ja wifi.

Kaikki aloittaisivat työt tänään, viikkoa ennen paikan avautumista. Siinä ajassa he ehtisivät laittaa kaiken kuntoon asiakkaita varten. Tänään jokainen saapuisi oman aikataulunsa mukaan, mutta viimeistään kolmelta porukka olisi koossa. He näkisivät toisensa ensimmäistä kertaa kasvokkain.

Alkoi sataa tihuuttaa.

Pinja meni sivurakennuksen ovelle ja kaivoi kuoritakin taskusta avaimen. Entinen muonitustila ja kanala oli kunnostettu vastaanotoksi, jonka yhteydessä oli vaatimaton keittiö aamiaiskorien kasaamista varten. Respassa myytäisiin paikallisten pienyrittäjien ja käsityöläisten tuotteita, jotka odottivat vielä laati-koissaan.

Hän alkoi purkaa kuormaa, kirjata tuotteita järjestelmään ja asetella savikuppeja, saippuuita ja puisia majakkakoristeita esille. Kun se oli tehty, hän avasi Happy Lifen läppärin ja kirjautui uuteen työ sähköpostiinsa.

Ensimmäinen viesti oli lähetetty diakoni Hannamari Koistisen osoitteesta. Inhottavat vaikutelmat humauttivat Pinjan mieleen. Koistinen oli ollut hakijoiden yhteyshenkilö rekrytointivaiheessa, kunnes oli menehtynyt äkillisesti. Säätiön toiminnanjohtaja oli ilmoittanut asiasta videotapaamisessa niukkasanaisesti, kuin etäistä asiaa kommentoiden:

– Surmattiin työpaikalleen. Kuristettiin.

Pian media oli tarttunut aiheeseen. Kovin pitkään se ei ollut ehtinyt revitellä ”rakastetun diakonin julmalla murhalla”, kun poliisi oli jo ilmoittanut tapauksen todennäköisesti ratkenneen. Pääepäily oli löytynyt kuolleena. Motiiviksi kerrottiin päihtyneen kosto avustuksen evänneelle diakonille. Rantakaupunki oli selvinnyt säikähdyksellä, kuten jokin iltapäivälehti oli asian ilmaissut.

– Joku narkki, Pinja mutisi ja säikähti omaa ääntään. Hänen Helsingin-kotinsa tienoilla näkyi hyvin, miten kaikenlainen pahoinvointi oli lisääntynyt. Yhä useampi joutui elämään jatkuvassa epävarmuudessa, ja pää oli helppo saada halvalla sekaisin.

Täällä saisi olla kesän rauhassa.

Hän avasi Hannamarin viestin liitteen. Se oli yhteenveto, jossa kerrottiin tiimiläisten työnkuvat. Pinja opetteli kaiken ulkoa. Juuri mitään nimiä ja yhteystietoja kummempaa hän ei ollut alaisistaan saanut. Tarkempi tutustuminen oli jätetty heidän omalle vastuulleen. Hakuvaiheessa he kaikki olivat joutuneet kirjoittamaan motivaatiokirjeen, jossa kertoivat tarkemmin itsestään, mutta

säätiön toiminnanjohtaja oli painottanut niiden sisältävän arkaluonteista tietoa, joten Pinjalle niitä ei ollut näytetty.

Hän meni ikkunan luo, katsoi merelle ja mietti. Seuraavat kolme kuukautta hän jakaisi työpaikan ja kodin noiden ihmisten kanssa, joiden taustat seurakunta piti häneltä visusti salassa. Asuminen Pikku Päärlahdessa oli ollut edellytys työpaikan saamiselle. Pinjalle oli perusteltu, että henkilökunnan jatkuva läsnäolo tekisi alueesta turvallisemman, vaikka ympärivuorokautista päivystysvelvollisuutta ei ollutkaan.

Vai oliko ajatuksena, että he neljä valvoisivat toisiaan?

Yhteisasuminen olisi hoidettava taitavasti. Heti alkuun olisi sovittava yhteiset pelisäännöt, jotta mahdolliset hankaukset eivät pääsisi kehittymään konfliktiksi asti. Onneksi Pinjalla oli kaupungissa takaportti: vapaapäivinä hän voisi aina mennä äitinsä tai isoäitinsä luokse vetämään henkeä. Molemmat ottaisivat hänet ilomielin vastaan. Äidin luona, pesulan yläkerrassa, oli vielä Pinjan vanha huonekin odottamassa.

Tässä kaupungissa hän oli ollut kaikille aina vain pesulan Tuijan tytär. Nyt hänellä oli vihdoin mahdollisuus näyttää, että kykeni itsekin johonkin.

Ai joku suoja työpaikka vaikeesti työllistettävälle?

Eräs entinen opiskelukaveri oli keväämmällä kommentoinut Pinjan uutisia kitkerästi. Sanat saivat nytkin Pinjan sisuuntumaan: hän näyttäisi, että sekalaisesta aineksestä saisi kokoon voittoisan tiimin. Tästä kesätyöstä hän saisi hattuunsa sulan, joka auttaisi uralla eteenpäin.

Eilen, viimeisenä iltanaan Vallilan-kodissa, hän oli kerrannut omia muistiinpanojaan ihmisten johtamisesta. *Tunnista vahvuudet ja johda niiden kautta. Anna jatkuvasti palautetta ja pyydä sitä myös itsellesi. Ole läsnä arjessa.*

Samalla pitäisi hoitaa paikan markkinointia ja asiakaspalvelua ja taloushallintoa ja raportointia ja huolehtia siitä, että ekologiset kuivakäymälät pysyivät siisteinä. Miten hän osaisi tehdä sen kaiken?

Tutki ympäristöä asiakkaan silmin, hän muisti oman neuvonsa, veti takin päälleen ja lähti ulos.

Raaka ilma työntyi kuoritakin helman alta ytimiin. Edessä aukeava merimaisema oli harmaan hunnun sumentama. Hän käveli vastavalmistunutta lautapolkua pitkin keskelle hiekkarantaa ja arvioi kaikkea kriittisesti.

Pikku Päärlahti avautui lähes suoraan etelään ja päättyi lännessä kakkärämäntyjen peittämään kallioon. Idässä mereen pisti kapea ja pitkä niemi, jonka toisella puolella oli Iso Päärlahti. Niemen kärjessä vedestä kohosi seitsemän pyöreän kiven rivi, josta lahdet olivat saaneet helmiin viittaavan nimensä. Pinja tunsu nämä rannat. Matalassa vedessä sai kävellä parisataa metriä ulapalle päin, sitten tuli äkkisyvää. Siksi sauna oli rakennettu niemen kärkeen ja sen pitkältä laiturilta pääsi suoraan uimaan.

Pikku Päärlahden rantahiekalla törrötti kahdeksan mustaa kuu-tiota kuin kahden nopanpelaajan heittäminä, viisi toisella ja kolme toisella laidalla. Modernit mikromökit näyttivät Pinjan silmissä yhä oudoilta. Ne olivat liian tummia, liian umpinaisia, melkein vihamielisiä.

Hän meni lähimmän mökin ovelle, avasi koodilukon ja astui sisään.

Kaksi petiä ja pieni pöytä täyttivät melkein koko tilan. Seinillä oli lukulamput, pöydän alla sievä minijääkaappi. Sähkö tuli katolla olevista aurinkopaneeleista. Sängyt olivat vielä paljaat, mutta kun ne olisi pedattu, tilasta tulisi kodikas pikku soppi. Ulkopuolella mökin puinen alusta laajeni pieneksi terrassiksi, jonne aamiaiskorit toimitettaisiin.

Täällä vieraat voisivat ottaa rennosti, kävellä kylpytakit päällä saunaan ja uimaan, grillata ja polttaa nuotiota tulipaikoilla. Kunhan säät osuisivat kohdalleen eikä tulisi liian pitkää kuivaa kautta metsäpalovaroituksineen. Bisnes oli säiden armoilla muutenkin: pitkittyvä sade ja kovat tuulet karkottaisivat asiakkaat tehokkaasti.

Pinja lähti mökistä ja jatkoi kierrostaan. Meriharakka kipitti hänen edellään, kunnes pyrähti kimeästi piipittäen lentoon. Kumi-saappaiden alla ratisi kuivunut levä, joka oli täynnä aaltojen tuomaa muovirooskaa.

Pikku Päärlahden ja Ison Päärlahden erottavasta männiköstä oli viime kesänä purettu lahonneita talousrakennuksia. Nyt niiden tilalla kohosi ryhmä kookkaita telttoja. Kahdeksankulmaiset jurtat oli pystytetty puolisen metriä korkeille alustoille maaperää muokkaamatta, hienotunteisen välimatkan päähän toisistaan. Teltat oli valmistettu käytetyistä purjeista ja värit olivat sen mukaiset: enimmäkseen valkeaa, siellä täällä sektorina jokunen punainen spinnu. Valmistajan tyylikäs logo lattianrajassa oli lähes huomaamaton.

Jurttiin mahtui neljäkin vuodepaikkaa, mutta kahdelle ne olivat ihanteelliset. Terassit olivat isompia kuin mökeissä, niille mahtuivat aurinkotuolit ja omat grillitkin. Siinä missä mikromökit olivat suojaisia soppia, jurtassa tunsivat olevansa konkreettisesti irti maasta, kuuli tuulen, aallot ja linnut. Ajatuksena oli tarjota telttailun elämys, mutta mukavammin ja romanttisemmin.

Yksi jurtista oli muita korkeammalla, kallioalueella. Sieltä oli näkymä yli Pikku Päärlahden, aavalle merelle. Kaiteen öljytty puu tuntui miellyttävältä käteen, kun Pinja nousi portaat. Hän koetti kuvitella mielessään helteisen päivän, kuivan kangasmetsän pihkaisen tuoksun, päiivettyneet ihmiset aurinkovarjon alla. Joku nukkuisi valkeassa jurtassa siestaa.

Oli aivan hiljaista.

Äkkiä kuului valittava ääni, kuin huuto jostain syvältä. Pinja säpsähti, mutta tunnisti saman tien ihmismäisen huhuilun lähteen. Iso harmaa lintu toisteli oksalla fraasiaan, joka oli yhtä aikaa uhkaava ja epätoivoinen. Sitten se lensi siivet räpsähtäen pois.

Äläpä ole noin säikky, Pinja komensi itseään palatessaan päätalolle. Ei ole mitään pelättävää. Muutama pääkaupunkiseudulla asuttu vuosi oli saanut hänet unohtamaan, miten autiota täällä oli, ja siksi hiljaisuus tuntui niin oudolta.

Lähestyvän auton ääni oli silti tervetullut.

Pesulan vanha pakunrämä kaarsi pihaan, ja Tuija Mäkelä hyppäsi ulos halaamaan tytärtään.

– Jestas miten syrjässä tää paikka on, vaikka ei ole tämän kauempana kaupungista! Mutta se kai on koko homman idea, hän sanoi ja antoi katseensa kiertää portailta aukeavassa näkymässä.

Seurakunnan maille glamour camping -alueen ideoinut diakoni Hannamari surmataa työpaikalleen. Murtunut leski Ilari ei pysty hyväksymään poliisin tulkintaa tapahtumien kulusta. Hänen mielestään syyllinen nimetään turhan heppoisin perustein. Kun glamping-alueelta katoaa asiakas epäselvissä olosuhteissa, Ilari uskoo tapausten liittyvän toisiinsa.

Vanhaan kotikaupunkiinsa palannut Pinja tarttuu innolla kesätyöhön ekoluksusta tarjoavassa lomaparatiisissa, mutta arki syrjäisessä kolkassa muuttuu vähitellen piinaavaksi. Mitä hän oikeastaan tietää työkavereistaan, jotka on laitettu asumaan saman katon alle?

”Kuokkanen tuo kotimaiseen dekkarikenttään syviä henkilöhahmoja, taitavaa miljöokuvausta ja psykologista jännitettä, joille on genrekirjallisuudessa hyvin tilaa.”

AAMULEHTI VIIMAKERROIN-ROMAANISTA

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7806-3